

для пошуку зображень товарних знаків.

Досліджуючи питання штучного інтелекту в середовищі інтелектуальної власності, ми стикнулися з питанням: як штучний інтелект змінить категорії та концепції інтелектуальної власності? У травні ВОІВ провели нараду з відомствами ІВ на цю тему. Це питання постає саме в той момент, коли світ витрачає менше зусиль на багатосторонню нормотворчу діяльність, ніж будь-коли за останні 70 років.

Як висновок, можна стверджувати, що варто продовжувати співпрацювати з розробкою та впровадженням програм на базі штучного інтелекту у сфері адміністрування управління інтелектуальної власності. Також варто продовжувати знаходити методи та способи, щоб ініціювати міжнародні переговори про розвиток законодавства і політики в галузі інтелектуальної власності в умовах все більшого поширення штучного інтелекту.

Література

1. Artificial Intelligence and Intellectual Property: An Interview with Francis Gurry. URL: goo.gl/iNvFbz.

2. Глибовець М.М., Олецкий О.В. Штучний інтелект. Київ: Києво-Могилянська академія, 2002. 364 с.

3. Системи штучного інтелекту навч. посіб. / Н.Б. Шаховська, Р.М. Камінський, О.Б. Вовк. Львів: Львівська політехніка, 2018. 392 с.

4. Інтелектуальна власність. Юридична енциклопедія: у 6 т. / ред. кол. Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. Київ: Українська енциклопедія імені М.П. Бажана, 1998. Т. 2: Д-Й. 744 с.

УДК 339.138(043.2)

Слободська І.А., старший викладач,
Блажевич М.Р., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ

На сьогодні проблема прав захисту громадянина, в тому числі прав у сфері споживання, є надзвичайно актуальною, адже наближення України до вступу в Європейський Союз потребує застосування європейських стандартів якості продукції та створення передумов для реалізації права кожного громадянина на належний рівень отриманих послуг та спожитої продукції.

У розвиненій країні споживач є основною фігурою в ринкових

відносинах, на яку орієнтоване виробництво та підвищення якості товарів і послуг. Застосування санкцій до продавців, виробників неякісної продукції не завжди дає необхідний ефект, адже зазвичай недобросовісний виробник (продавець, виконавець) сплачує штраф та продовжує надавати неякісні послуги, постачати небезпечну для життя та здоров'я продукцію [3].

Найважливішими проблемами на українському ринку, з якими зіштовхуються споживачі, залишаються: поява на ринку товарів не одного продавця (в особі держави, як було раніше), а безлічі продавців, кожний з яких прагне завоювати більшу частку на ринках України й одержати визначені доходи від реалізації своїх товарів; вільний вхід на наш ринок товарів будь-якого як вітчизняного, так і закордонного підприємця, виробника та їхніх продавців; неповне нормативне забезпечення сфери захисту прав споживачів; відсутність інформаційного забезпечення споживачів про можливі способи обману, підробок тих або інших товарів.

У зв'язку з актуальністю виникаючих проблем сьогодні як ніколи кожному споживачеві необхідні державна підтримка та захист від цих негативних явищ. Порушення суб'єктивних прав споживачів у сфері надання послуг є підставою реалізації суб'єктивного права на захист. Здійснення права на захист цивільного права та інтересу залежить від вільного вибору особи, право якої порушено.

У Цивільному кодексі України (далі – ЦК України) передбачені спеціальні способи захисту прав споживачів, зокрема:

1) вимагати від продавця або виготовлювача безоплатного усунення недоліків товару або відшкодування витрат, здійснених покупцем чи третьою особою, на їх виправлення;

2) вимагати від продавця або виготовлювача заміни товару на аналогічний товар належної якості або на такий самий товар іншої моделі з відповідним перерахунком у разі різниці в ціні;

3) вимагати від продавця або виготовлювача відповідного зменшення ціни;

4) відмовитися від договору і вимагати повернення сплаченої за товар грошової суми [1].

Але можна відмітити, що Закон України «Про захист прав споживачів» та ЦК України містять значні розбіжності щодо застосування форм захисту прав споживачів у разі придбання товару неналежної якості. Так, стаття 8 Закону зазначає, такі способи захисту прав споживачів:

1) пропорційного зменшення ціни;

2) безоплатного усунення недоліків товару в розумний строк;

3) відшкодування витрат на усунення недоліків товару.

4) розірвання договору та повернення сплаченої за товар грошової суми;

5) вимагати заміни товару на такий же товар або на аналогічний, з числа наявних у продавця (виробника), товар [2].

Отже, Закон України «Про захист прав споживачів» звужує права споживачів, адже якщо за ЦК України всі чотири способи захисту можуть застосовуватися у випадках виявлення покупцем протягом гарантійного або інших строків, встановлених обов'язковими для сторін правилами чи договором, недоліків, не застережених продавцем, або фальсифікації товару, то Закон України «Про захист прав споживачів» для різних форм захисту встановлює дві різні підстави. Такими підставами є: 1) виявлення протягом встановленого гарантійного строку недоліків, 2) виявлення протягом встановленого гарантійного строку істотних недоліків, які виникли з вини виробника товару (продавця, виконавця) або фальсифікації товару [3].

Так, сьогодні нормативно-правова база у сфері прав споживачів в Україні нараховує більше ніж 50 законів і підзаконних актів. Але порівняно з іншими державами це незначна кількість. Наприклад, у Канаді в кожній провінції діє по 5-6 місцевих законів із захисту прав споживачів, тобто їх майже 300, а є ще й федеральні, кількість яких перевищила сотню. В Австрії діє 200 законів, у США – понад 150, у Німеччині – близько 80 законів, а також понад 300 урядових постанов (причому існують закони так званої «прямої дії» щодо хліба, вина, молока, риби тощо).

Таким чином, незважаючи на те, що законодавство України формально надає споживачам широке коло повноважень стосовно захисту своїх законних прав та інтересів, реалізувати цю можливість ще доволі складно. Тому необхідно вдосконалювати нормативно-правові акти, які регулюють дані правовідносини, і знаходити нові способи їх реалізації.

Література

1. Цивільний кодекс України. Станом на 03.03.2021. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 296 с.

2. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text> (дата звернення: 12.04.2021).

3. Проблеми захисту прав споживачів в Україні та шляхи їх вирішення. URL: http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/1078?view=material (дата звернення: 12.04.2021).